
Informačný časopis pre sluchovo postihnutých

Trnavský Gong

Ročník 1 číslo 9

September 2014

Adresa TG: Zalázne 15, Smolenice, mobil 0907 757 695, email b.katka@zmail.sk, alebo

Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých, Novosadská 4, 917 00 Trnava, tel. 0917 648 731

Email: poradenstvo.trnava@zoznam.sk .

OBSAH:

- Obsah, Úvodné slovo, Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých Trnavského kraja, kontakty	2
- Zo života RC, Stretnutie zástupcov ND, Boli sme v Chorvátsku, A to nie je všetko.....	3
- SRK – pozvánka, Relaxačný pobyt, Dovolenkovali sme v Bulharsku.....	4
- Sťažujeme sa?.....	4-5
- U SP to vriee..., Radíme vám.....	6
- Peňažný príspevok na kompenzačné pomôcky.....	7
- Sme tu pre Vás, Plán činnosti PRCSP.....	8-9
- Relax, Poézia SP, Dobrý recept s TG.....	9-10
- Kronika.....	10
- Zaujímavosti zo sveta sluchovo postihnutých, Kochleárne implantáty – príbehy.....	11-12
- Slovenské centrum KI.....	12-13
- Fajčenie škodí sluchu, Viete, že?	13
- Sociálna rehabilitácia	14

Úvodné slovo

Po dovolenkách opäť zarezávame na pracoviskách, ale aj v iných činnostiach. Aj my v našom občianskom združení pokračujeme v úlohách, ktoré sme si vytýčili pre našich členov. Podarilo sa nám čosi, čo sme skutočne už dlhé roky iba dúfali. Naštartovali sme konečne spoluprácu s inými OZ ND, stretávame sa a veríme, že aj v budúcnosti tieto stretnutia budú pokračovať. A zlepši sa nielen komunikácia, ale aj informovanosť. Že, nájdeme aj spoločnú reč v organizovaní spoločných akcií a nadviažeme na osvedčené staré aktivity. Mnohým chýbali spoločné stretnutia a vytrácali sa a chladli dávne priateľstvá. Veríme, že sa obnovia a budú pokračovať.

„Trnavské dievčatá“ vykročili správnym krokom iniciovaním týchto stretnutí a aj návrhom na spoločnú spoluprácu v prospech všetkých sluchovo postihnutých. A ešte čosi. Začali informovanosťou i keď „čo na srdci, to na jazyku“ ale je správne, že sa niečo pohlo, že sa niečo deje. Nedoslýchaví sa dlho hrali na mŕtveho chrobáka, na ich vlastnú škodu! Toto je nová cesta, ktorá by mala ukázať správny smer. Je už tradične známe, že sme dosť pasívni, že iba sem tam sa nájde aktívna osobnosť, ktorá začne hýbať ostatnými ako je naša Hermínka Štrpková. Mať takých desať Hermíniek, to by len tak fičalo...

(bk)

===//===

Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých občanov

Trnavského kraja

(opakovanie matka múdrosti, aby ste nezabudli)

Je zaregistrovaný od 28.3.2013, má vlastné IČO 42293022, sponz. účet 15181721/5200 OTP banka Trnava, IBAN: SK70 5200 0000 0000 15181721. Sídlo je na Novosadská 4, 917 00 Trnava v budove Katolíckej jednoty. Vstup do dvora Katolíckej jednoty je aj malou brávkou z Kollárovej ul. oproti Právnickej fakulty.

Poštu môžete zasielať na adresu: Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých, Novosadská 4, 917 00 Trnava, email: poradenstvo.trnava@zoznam.sk

Poradenské dni RC sú Pondelok - Štvrtok od 08:00 - 15:00, Piatok od 08:00 - 12:00 (od 12:00 je administratíva a terénna práca) od 8,00 – 15,00 hod. Každý, kto potrebuje informáciu, radu, či pomoc, môže zavolať, predzvonit' alebo napísať SMS na mobilné číslo 0917 648 731 alebo e-mail: poradenstvo.trnava.@zoznam.sk

===//===

Zo života RC

Stretnutie funkcionárov ND v Trnave

Už po druhý krát sa stretli funkcionári z občianskych združení nedoslýchavých z celého Slovenska v Trnave dňa 16.8.2014.

Prítomní zhodnotili priebeh stretnutia zástupcov sluchovo postihnutých v Bratislave zo dňa 21.6.2014 so záverom vyjadrenia dôvery doterajším zástupcom VOZP p. Bartalovej a p. Heftyho. A o potrebe dohodnúť sa so zástupcami VOZP o vzájomnej informovanosti a prednášaní požiadaviek nedoslýchavých na rokovaníach VOZP. Spoločne sa dohodli na konkrétnej spolupráci medzi občianskymi združeniami nedoslýchavých, základných organizácií nedoslýchavých a centier nedoslýchavých, o spoločných aktivitách, akciách bez zasahovania do integrity samostatných OZ, ZO či centier. V diskusii vyjadrili svoje názory a momentálnu situáciu a prijali úlohy, s ktorými budú bojovať v prospech nedoslýchavých. Tiež uvítali ďalšie spoločné stretnutie nedoslýchavých tentoraz v Tatrách.

===//===

Boli sme v Chorvátsku

Aj tento rok ZO SP v Ilave pripravila pre svojich členov a ich rodinných príslušníkov letnú dovolenku na krásnom Jadrane v Biograde už po 15 krát. Desaťdňová dovolenka sa začala vo večerných hodinách dňa 22.8. 2014, z jednotlivých miest našich domovov a v každom z nás už prebiehalo myslou len jediné a to zážitky, ktoré nás čakali. Tak, ako býva dobrým zvykom, po nastúpení do autobusu, som srdečne privítala 48 účastníkov, poprialala im šťastnú cestu, krásne prežité zážitky.

Po príchode do Chorvátska sme sa ubytovali na dvoch miestach v Biograde 18 osôb a Pirovaci 30 osôb, v rodinných domoch, kde sme sa zoznámili s našimi domácimi, u ktorých sme boli počas dovolenky ubytovaní. Chorvátsko je krajina tisícročnej histórie a kultúry, kryštálovo čisté more, stovky ostrovčekov, starobylé mestečká dýchajúce neopakovateľnou atmosférou. To všetko sú dôvody, prečo si členovia už po 15 krát vybrali aj tento rok, ako cieľ dovolenky pre svojich členov a ich rodiny. Počas nášho pobytu sme mohli podaktorí využiť aj výlet trajektom do letoviska Pašman, a deň pred odchodom sme sa zúčastnili celodenného výletu na Vepric, ktorému Chorváti hovoria Chorvátske Lurdy, kde sme si mohli urobiť pár krásnych záberov pre spomienky, ale aj po duchovnej stránke sme načerpali nových síl a pokračovali sme do pútnického miesta Medžugorie, kde sme si spravili spoločne krížovú cestu na Podbrdo a prezreli sme si pútnické miesto a načerpali neopakovateľné zážitky. Po príchode vo večerných hodinách nám domáci pán Štefan pripravil rozlúčkovú večeru pre všetkých našich dovolenkárov. Zostali sme ohromení s prekvapením našich domácich, ktorí pre nás pripravili rozlúčkovú večeru v podobe grilovaných rýb a bravčovej krkovičky. A na záver už môžeme len skonštatovať, že všetky naše predstavy dobrej dovolenky sa nám splnili.

Na krásne slnečné prežité dovolenkové dni budeme dlho spomínať, už teraz sa veľmi tešíme na sľúbenú budúcoročnú dovolenku. A to, či to bude opäť Jadran, sa necháme o rok prekvapiť. (jg)

A to nie je všetko...

Pripravili sme pre svojich sluchovo postihnutých členov dňa 2. augusta jednodňový zájazd na termálne kúpalisko do Podhájskej, zúčastnilo sa ho toľko členov, že zaplnili až dva autobusy. Že sme sa mali dobre netreba ani spomínať. A v dňoch 18.6. - 22.6. sme usporiadali Relaxačný pobyt v našom obľúbenom rekreačnom zariadení Toliar v Kremnici pre 50 osôb. Je to už naše obľúbené

miesto, ktoré sme kedysi brigádnicke skrášľovali a prežívali najkrajšie aktivity z čias existencie jednotného Slovenského zväzu sluchovo postihnutých. Dňa 5. júla sme pre svojich veriacich sluchovo postihnutých usporiadali pútnický zájazd na Velehrad, kde sme navštívili počas cesty hrad Buchlov a zámok Buchlovice . Fotky sme umiestnili na Facebook. (jg)

====//====

Sociálnorehabilitačný kurz - pozvánka

Pozývame vás na Sociálno rehabilitačný kurz, ktorý sa koná v Tatranskej Lomnici, penzión Volga v dňoch od 15. do 19. októbra 2014.

Organizuje ho ZO Ilava pani Janka Gajdošová , ako celoslovenské stretnutie SP.

Doprava je individuálna Cena je 20 - 22 eur/osoba/deň, plná penzia. Voľných je osem dvojľôžkových izieb, každá izba má svoju kúpeľňu a WC. Sú to plné 4 dni. Kontakt: Jana Gajdošová, mobil 0918 772 528, 042 442 2971, 0911 755 422

====//====

Relaxačný pobyt - pozvánka

Poradensko- rehabilitačné centrum SP organizuje pre svojich sluchovo postihnutých relaxačný pobyt vo Veľkom Mederi v termíne od 03. do 05. októbra 2014.

Cena je 10 Eur na osobu /noc.

Záujmcovia sa môžu prihlásiť v Poradensko-rehabilitačnom centre SP v Trnave.

====//====

Dovolenkovali sme v Bulharsku

Poradensko-rehabilitačné centrum zorganizovalo pre svojich členov zájazd do Bulharska na Slnčné pobrežie v dňoch 21.-28. augusta na obľúbené miesto ako minulý rok do mestečka Nesebar. Členovia si oddýchli pri kúpaní v mori, využili fakultatívne výlety loďou okolo pobrežia, navštívili

okolité historické pamiatky, zabavili sa pri tradičnej bulharskej hudbe. Oddýchnutí a spokojní sa vrátili do slovenskej reality. Členovia sa už teraz tešia na budúci rok.

====//====

Sťažujeme sa?

Každý podnet, ktorý dostane Úrad od občana sa musí preverovať. To je bežná a normálna prax. Avšak, ak niekto sústavne dáva nezmyselné, neoverené, neopodstatnené a účelové podnety za účelom poškodiť niekoho, zavádzať, klamať Úrady a Úrady konajú zbytočnými výjazdmi, je to už na zamyslenie!

Keď nedoslýchaví v Trnave márne bojovali o svoje práva s vedením TASPO o komunikáciu, o riešení ich nespokojnosti a problémov, keď neserióznym spôsobom prišli o svoje ťažko získané finančné prostriedky na činnosť pre svojich členov z 2% (na ktoré mimochodom majú aj dokumenty od darcov), pretiekol povestný pohár trpezlivosti. Vyriešili to po svojom – vznikom Poradenského centra, aby mohli konečne samostatne naozaj pomáhať svojim členom! Netušili však, že nebudú mať ani potom pokoj!

Sú neustále „bombardovaní“ kontrolami z VUC. Síce, je to ich povinnosť, avšak otázkou je, či tie podnety, na základe ktorých konajú, sú opodstatnené! Nie je ťažké si domyslieť, od koho sú tie „podnety“....

V Poradenskom centre pracujú pre nás (pre vyše 150 členov) dve pracovníčky. V TASPO pre 9 nepočujúcich členov 3-4 pracovníci!

Je všeobecne známe, že práca s ľuďmi je veľmi náročná a ťažká i po psychickej stránke! Musia sa i vzdelávať a samovzdelávať, aby boli v obraze a vedeli kvalifikovane poradiť a pomôcť. Keďže pracovníčky pracujú aj v teréne, je logické, že niekedy ich členovia, alebo klienti nenájdu v kancelárii. Oznam, že sú v teréne, je vždy uvedený na dverách.

Sluchovo postihnutí členovia už roky vedia, ako to u nás beží a že je potrebné sa vopred informovať alebo objednať, ak potrebujeme svoj problém riešiť a vyžaduje si čas. Preto žiadne podnety zo strany našich členov nie sú! **Aj keď Poradenské centrum slúži pre všetkých občanov s poruchami sluchu, má predovšetkým svojich kmeňových dlhoročných členov. Poradenské centrum si vytvorili ako svoje občianske združenie (ďalej len OZ) nedoslýchaví členovia!**

Preto zásahy zo strany nepočujúcich, ktorí majú povytvárané veľké množstvo svojich OZ registrovaných na MV SR a sú poprepletané s inými OZ na základe akýchsi Zmlúv o súčinnosti, ako chobotnice, sú nemiestne!

Primitívnym spôsobom požadovať od Poradenského centra individuálne kurzy odzberania, keď ho ako nepočujúci nepotrebuje, požadovať vopred písomné konkrétne postupy kurzu, požadovať preukázanie kvalifikácie a koľkoročnú prax má lektor a navyše si nechá zádné dvierka vyžadovaným časom preštudovania a premyslenia si, či sa kurzu potom vôbec zúčastní. Požadovať nepočujúcou, čo má navariť, či si vyžadovať kurz varenia, či aby jej Poradenské centrum zohnalo muža či prácu. Fotografovať nepočujúcimi okná, tabule, dvere a priestory cez okná Poradenského centra, alebo sa sťažovať, že pracovníčky Poradenského centra majú iba jeden stôl, nedodržiajú pracovný čas, nie sú na pracovisku a pod. - je vyslovene primitívne a tendenčné !

Naše pracovníčky Poradenského centra sú vždy ochotné pomôcť, ale aj oni majú právo požadovať dodržiavanie určitých pravidiel a zásad. Ak niečo potrebujeme a chceme mať istotu, že pracovníčky budú mať na nás čas, sa informujeme či budú v danom termíne mať čas, alebo sa objednáme SMSkou na tel. 0917 648 731. Rešpektujeme, že iní objednaní sluchovo postihnutí občania potrebovali pracovníčky pri vybavovaní svojich záležitostí...

Snažíme sa, aby v kancelárii boli aj naši funkcionári s dlhoročnými odbornými skúsenosťami, pokiaľ majú voľno a môžu klientom tiež pomôcť. V letných mesiacoch v čase dovolení, treba logicky počítať aj s tým, že i pracovníčky majú právo na dovolenky a zadefinujú si to tak, že vždy jedna zostane v kancelárii. Ale, ak má s klientom, alebo členom SP ísť niečo na úrady vybavovať, v kancelárii nie je! Čo však oznamom na dverách informuje.

Poradenské centrum pracuje ako nové OZ iba od nového roku. Je ešte len v začiatkoch, začalo od nuly „na zelenej lúke“ bez finančných prostriedkov, bez techniky (o ktoré nedoslýchavých obral TASPO) a iba postupne si buduje svoju pozíciu! Sú tu ľudia, ktorí so zánietením budujú svoje občianske združenie z vlastných prostriedkov, vlastnou technikou i zariadením, pretože chcú svojim členom, ale i novým klientom zabezpečiť kvalifikované a kvalitné služby o ktorých vedia, že ich sluchovo postihnutí skutočne potrebujú. Snažia sa riešiť skutočné problémy, s ktorými sa sluchovo postihnutí musia boriť. Prvom rade s odbornými problémami, zasahujúce do života ľudí, ktorí pre rôzne príčiny prišli o sluch, alebo majú problémy so sluchom. Organizovanie rôznych odborných akcií pod dohľadom odborníkov a logopédov, si vyžadujú finančné prostriedky, dotácie, granty a sú smerované hlavne pre všetkých členov nedoslýchavých a nových záujemcov so sluchovým postihnutím! Už v bývalom SZSP sme vždy robili kurzy odzberania, sociálnej rehabilitácie, či tlmočnicke kurzy a artikulačnej asistencie pre členov z celého Slovenska! Poradenské centrum bude organizovať akcie pre sluchovo postihnutých z trnavského kraja alebo mesta, podľa toho, kto nám na aký účel poskytne finančné prostriedky. Máme jasný cieľ, za ktorým postupne ideme. Nepodvádzame, nezneužívame! Nedáme sa vydierať prenasledovaním a tendenčným udávaním čohosi neexistujúceho. Preto, veríme, že zdravý rozum zvíťazí ...

===//===

U sluchovo postihnutých to vrie...

Kedysi sme mali, v občianskych združeníach, jasné pravidlá ako majú fungovať, samozrejme sme nemali problém finančnej existencie a aktivity boli hrazené štátom. Existovala aj spätná kontrola hospodárenia, členstva a pod.

Časom sa všetko začalo meniť a po zmene politického systému a po každej výmene politikov vo vláde a v parlamente, menila sa i sociálna legislatíva, presúvali sa kompetencie. K horšiemu. Zmenou legislatívy sa menila aj činnosť a pôsobenie občianskych združení. Benevolenciou a pod rúškom „demokracie“ sa menila práca a zmysel v občianskych združeníach, až nastal chaos a nespokojnosť.

Prečo to vravíme? Mnoho obyčajných funkcionárov sluchovo postihnutých prejavuje v tomto čase nespokojnosť so súčasnou situáciou v občianskych združeníach, keď sa nezmyselne rozbila jednota, roztrieštilo sa čo sa dalo a nič nefunguje tak, ako kedysi. **Pocitujú tu uzurpujúcu moc úzkych skupiniek alebo jednotlivcov vo vedúcich funkciách, ktorí zabúdajú na najdôležitejšiu vec v občianskom združení a to – transparentnú informovanosť členov, spoločnú spoluprácu a spoločnú účasť na činnosti združenia.**

Realita? **Žiadne, alebo iba kusé informácie, neochota komunikácie s radovými funkcionármi, či členmi.** Mnoho funkcionárov funguje vo svojich organizáciách iba vlastným pričinením, vlastnou obetavosťou. **Funkcionári na svoje otázky nedostávajú odpovede, vedenie nereaguje ani na ich listy a žiadosti. Funkcionári nevedia, ako funguje ich združenie, či dostáva dotácie, ak áno, prečo nie sú žiadne aktivity, kam sa podeli finančné prostriedky. Nemajú informácie ako sa hospodári s ich majetkom, finančnými prostriedkami. Revízne kontroly vôbec nefungujú! Sú to závažné organizačné nedostatky občianskeho združenia!** Funkcionári chcú mať o všetkom relevantné informácie, najradšej písomné, aby mohli informovať všetkých radových členov združenia.

Majú na to právo! Chcú sa podieľať na činnosti združenia, chcú viac ako iba byť „štatistami“ niekoho alebo niečoho. Vedúci funkcionári si musia uvedomiť, že nie sú „bohovia“, že nemôžu sami riadiť združenie, prijímať za iných závažné rozhodnutia bez ich vedomia a využívať finančné zdroje, ktoré sú od štátu poskytované pre všetkých postihnutých občanov.

Táto nespokojnosť spôsobuje zbytočné štiepenie občianskych združení na škodu všetkých.

Hovorí sa, že v jednote je sila. Ale v dnešnej dobe akoby skôr hlavným mottom bolo – čím roztrieštenejšie, tým sa lepšie ryžuje.... Samozrejme na úkor ostatných nevinných členov združenia. Niet tej sily, ktorá by túto situáciu vyriešila, lebo „výšiny“ lákajú a nikomu sa nechce odtiaľ odísť... Zapáčilo sa im vládnuť.

Majú takíto čelní funkcionári morálne právo byť na svojich miestach?

===//===

RADÍME VÁM

Sociálna poisťovňa varuje pred nezmyselnými informáciami o tzv. hypotekárnom dôchodku.

Prostredníctvom sociálnych sietí sa totiž na internete a elektronickej pošte šíri nepravdivá správa o tzv. hypotekárnom dôchodku, ktorý údajne poisťovňa pripravuje.

Sociálna poisťovňa upozorňuje, že neposkytuje, ani nepripravuje žiadny produkt, ktorý by umožňoval poistencom založiť nehnuteľnosť, a tým si zvýšiť sumu svojho dôchodku.

Ide o nepravdivé a zavádzajúce informácie a Sociálna poisťovňa sa od nich dištancuje. Zároveň upozorňuje poistencov, že zvýšiť si dôchodok zo Sociálnej poisťovne takýmto spôsobom nie je možné.

(zdroj internet)

===//===

Peňažný príspevok na kúpu pomôcky

Pripomíname našim SP

Peňažný príspevok možno poskytnúť len ak sa pomôcka neposkytuje ani nepožičiava na základe verejného zdravotného poistenia s výnimkou druhého mechanického vozíka, druhého elektrického vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu. Za pomôcku na účely tohto zákona sa považuje vec, technologické zariadenie alebo jeho časť, ktoré umožňujú alebo sprostredkujú fyzickej osobe s ŤZP vykonávať činnosti, ktoré by bez ich použitia nemohla vykonávať sama alebo vykonávanie týchto činností by bolo spojené s nadmernou fyzickou záťažou alebo neúmernou dĺžkou trvania činnosti. Pomôcka je aj špeciálny softvér alebo aktualizácia softvéru, ktoré umožňujú fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím používať počítač a iné technické zariadenia. Za pomôcku sa považuje aj pes so špeciálnym výcvikom.

- **Asistenčný pes** zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má telesné postihnutie alebo iné ťažké zdravotné postihnutie, pomoc pri každodenných činnostiach, najmä pri prinesení určených predmetov, prezliekaní oblečenia, polohovaní, otváraní a zatváraní dverí a pri privolaní nevyhnutnej pomoci v prípade nebezpečenstva.
- **Vodiaci pes** zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má zrakové postihnutie alebo iné ťažké zdravotné postihnutie, pomoc pri každodenných činnostiach, najmä pri samostatnom pohybe, podávaní predmetov a bezpečnom zvládnutí prekážok v priestore;
- **Signálny pes** pomáha fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má sluchové postihnutie alebo iné ťažké zdravotné postihnutie, rozlišovať zvukové signály, ktorými sú najmä signalizácia pri dverách, telefón, fax, plač dieťaťa, ľudské hlasy, budík, upozornenie v nebezpečenstve a volanie mena sluchovo postihnutého.
- **Osobné motorové vozidlo** sa považuje za pomôcku len na účely výcviku, ak uvedený zákon neustanovuje inak.

Peňažný príspevok na kúpu pomôcky možno poskytnúť len na pomôcky **uvedené v zozname pomôcok**. Zoznam pomôcok a maximálne zohľadňované sumy z ceny pomôcok sú ustanovené opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 7/2009 Z.z.

Čo sú kompenzačné pomôcky a na čo slúžia?

Kompenzačné pomôcky sú pomôcky a zariadenia, ktoré nahrádzajú, dopĺňajú a podporujú chýbajúce alebo oslabené funkcie. Kompenzujú dôsledky straty alebo poškodenia, **zvyšujú samostatnosť a nezávislosť** postihnutých ľudí. Pomôcok je veľmi veľa a sú medzi nimi úzko špecializované i veľmi univerzálne zariadenia. Je to zapríčinené tým, že **zatiaľ neexistuje žiadna univerzálna funkčná náhrada chýbajúcej funkcie**. Preto sú mnohé pomôcky (s výnimkou načúvacích aparátov) určené skôr na kompenzáciu dôsledkov poškodenia alebo straty určitej funkcie pri istých činnostiach a nie na kompenzáciu samotnej funkčnej nedostatočnosti.

Za akých podmienok je možné získať peňažný príspevok na kúpu pomôcky?

Na nákup pomôcok možno získať príspevok, pokiaľ sa neposkytujú alebo nezapožičiavajú na základe zdravotného poistenia. Peňažné príspevky poskytované v zmysle zákona č. 447/2008 sa neposkytujú automaticky všetkým fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím (teda nie sú príspevkami nárokovými). Je možné ich poskytnúť za splnenia určitých podmienok, po posúdení ťažkého zdravotného postihnutia po medicínskej stránke (lekárska posudková činnosť), ako aj sociálnych dôsledkov vyplývajúcich zo zdravotného postihnutia, pričom sa v rámci sociálnej posudkovej činnosti okrem iného zisťuje, či je žiadateľ skutočne na kompenzáciu odkázaný (či vhodnú pomôcku nevlastní, alebo je mu poskytovaná pomoc iným spôsobom, a tak by pomôcka neplnila účel). (zdroj internet)

===//===

***Ste sluchovo postihnutý?
Potrebujete našu pomoc?***

SME TU PRE VÁS

Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých Trnavského kraja, 919 07 Trnava,
Novosadská č. 4. (vo dvore v Katolíckej jednoty, oproti starej polikliniky)

Naše občianske združenie Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých sa zaoberá a venuje občanom so sluchovým postihnutím v Trnavskom kraji, ktorí potrebujú špeciálnu pomoc pre svoje postihnutie.

Zdarma poskytujeme pre klientov a členov tieto služby:

- sprostredkovanie komunikácie – artikulačnú asistenciu
- špecializované sociálne poradenstvo
- poskytovanie a organizovanie sociálnej rehabilitácie
- základné sociálne poradenstvo
- sprostredkovanie služieb osobnej asistencie pre osoby so sluchovým postihnutím
- poradenstvo pri výbere kompenzačných pomôcok
- pomoc pri vybavovaní kompenzačných pomôcok
- zácvik používania a využívania kompenzačných pomôcok
- výmena a predaj batérií do načúvacích prístrojov
- výmena hadičiek do načúvacích prístrojov
- výmena a predaj oliviek do načúvacích prístrojov
- pomoc pri zabezpečení opráv načúvacích prístrojov a kompenzačných pomôcok

V prípade záujmu nás môžete navštíviť denne od 8,00 – 15,00 hod., v piatok od 8,00 – 12,00 hod.
Telefonický kontakt : hovorovo i smskou na 0917 648 731,
e-mailom: poradenstvo.trnava@zoznam.sk.

Nakoľko vykonávame prácu aj v teréne, je vhodné sa objednať.

===//===

Plán činnosti PRCSP na rok 2014

(pre informáciu všetkým členom i nečlenom)

Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých bude uskutočňovať vo vlastných priestoroch pravidelne každý mesiac **Výborové členské schôdze vždy v stredu o 14,00 – do 17,00 hod. Môžu sa ich zúčastniť aj radoví členovia, ktorí prejavia záujem zúčastniť sa ich, alebo chcú prispieť svojou pomocou, či názorom.**

Po lete sa členovia výboru stretli **3.9. 2014** a plánujú uskutočniť návštevu divadelného predstavenia pre naši členov (záujem o túto aktivitu nahláste našej pani Andrejke v kancelárii). V októbri sa stretnú členovia výboru hneď prvý deň - **1.10. 2014**. Ako každý rok chceme opäť uskutočniť dňa **15.10.2014** Deň otvorených dverí pre všetkých občanov Trnavy. Tento mesiac, prípadne v novembri – podľa poskytnutých dotácií – chceme uskutočniť v spolupráci Fakultou zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity špeciálny Seminár. V Trnavskom Gongu vás o tejto akcii budeme včas informovať. Členovia výboru sa stretnú na schôdzi **5.11.2014** a opäť **26.11.2014** kvôli príprave akcie na Katarínske posedenie, ktoré plánujeme na **29.11. 2014**. V decembri na záver roka 2014 za zídu **3.12. a 17. 12. 2014** zas na Vianočnom posedení.

===//===

RELAX

- Deti, kto mi povie nejaký príklad na náhodu? – pýta sa učiteľka.
- Prosím, - hlási sa malý Janko, - moja mama a otecko sa náhodou sobášili v ten istý deň!

Novákovci obedovali v reštaurácii. Keď otec zaplatil, povedal:

- **Môžeme ísť!**

Dcérka sa s prekvapením spýtala:

- Mamička, ocko dnes nemusí umývať riad?

Na hodine zemepisu:

- Povedz, Jožko, čo vieš o Alpách?

- Prosím, odpovedá žiak, - do Álp chodí mnoho turistov a tamojší obyvatelia sa nimi živia.

Učiteľ: - Kyslík je nevyhnutný na dýchanie a život vôbec. Objavili ho roku 1773.

Žiak: - Prosím, a ako dýchali ľudia predtým?

- Ty nevieš čo je fatamorgána? – čuduje sa Milan spolužiakovi.

- Tak si predstav, že by si dostal vysvedčenie a videl na ňom samé jednotky.

Evička sa sťažuje kamarátke:

- Ja raz neviem, čo mám dať mamičke k narodeninám. Veď ona už má všetko, čo potrebujem!

- Prečo ryby pod vodou nerozprávajú?

- Skúsil si už niekedy rozprávať pod vodou...?

Učiteľ hudby vraví matke:

- Prečo nútíte dcéru aby sa učila hudbu, keď nemá na to sluch?

- Veď ona ju nebude počúvať, ale hrať!

Poézia od našich SP

Jeseň

Dušan Kuba

Po modrej nebeskej hladine
dažd'ové oblaky plávajú
do krajov neznámych.
Slniečko lúčami teplými
iba tak občas len poskromne
vykukne spoza nich.

Koruny stromovia strácajú
dúhovo sfarbenú ozdobu.
Vietor ju zametá.
Jeseň už vkročila do polí,
zo záhrad úrodu pozbiera.
Hmlami je odetá.

Vkízlá aj do nášho života.
Tretí vek tichúčko pozdraví
veršami vďačnosti.
Otvára pamätník spomienok,
prehŕňa žltnúce lístočky
zašlej mladosti.

Potom nám myšlienky preruší,
úctivo sa nám klania,
kyticu klinčekov položí
s úsmevom k našim dlaniam.

O Jeseni *Juraj Diky*

Keď sa leto kráti a svätá Anna
chladné rána splodí,
chladné vetry po strniskách zadujú
i rosa studená v noci spadne,
to jeseň už ku nám prichodí.

Včielka do úľa zásoby na zimu
si hotuje, gaštan i orech z puzdra
vyskočí, opísať kúzla prírody
ja všetky nedokážem, treba precítiť,
prežiť a vidieť ich na vlastné oči.

V besiedke záhradnej posedieť
by som chcel s knihou básní,
do rúk si ju vziať, na kolenách ju
pohojdať, čítať z nej básne
a spomínať na zážitky z mladosti
smutné a krásne.

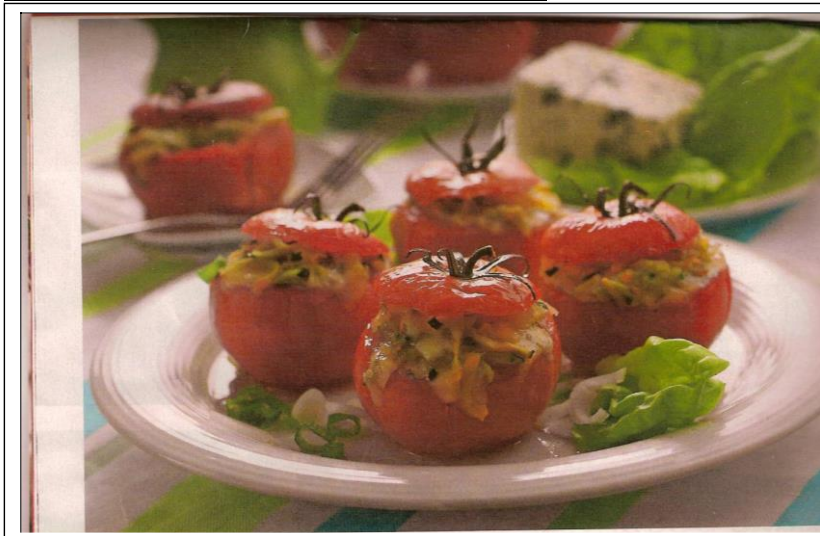
Belasý blankyt i slnko na ňom,
keď šedý mrak častejšie zacloní,
matka príroda úrodu svoju dozretú
chystá sa rozdať každému podľa zásluhy,
tak ako vlani.

Jablká i hrušky zavčasu do koša
pozbierať, slivky na lekvár do kotla treba,
myšlienka razom zastane, vzoprie sa,
keď rovnám rytmus života v prírode
s dozrievaním každého i seba.

Smutno mi pri pomyslení, že život náš
jak príroda v jeseni rok čo rok sa mení
za slnka i pri zotmení.
Dožič nám Pane dni pokojného života
o aké ťa prosí človek vo svojej jeseni.

===//===

Dobrý recept s Trnavským Gongom

Zapečené paradajky s cuketou

*8 stredne veľkých
paradajok, 1 menší pór,
žltú cuketu, zelenú cuketu,
2 strúčiky cesnaku, olivový
olej, soľ, mleté čierne
korenie, 40g syra niva, 25g
ementálu*

Z umytých osušených
paradajok zrežeme vrchnú
časť, zo spodnej časti

vnútro vyberieme. Osolíme, okoreníme mletým korením a necháme odstáť.

Na tenké kolieska nakrájaný pór orestujeme v panvici na oleji. Pridáme nastrúhanú cuketu, prelisované strúčiky cesnaku, osolíme, okoreníme a pár minút podusíme. Odstavíme od ohňa, pridáme tenké plátky nivy, na malé kosky nakrájaný tvrdý syr a spolu premiešame.

Ochutenou plnkou naplníme paradajky a prikryjeme vrchnou časťou. Uložíme ich do olejom potretej zapekacej misy, pokvapkáme olivovým olejom a pri teplote 180 stupňov zapekáme asi 35 minút.

===//===

KRONIKA

Naši Jubilanti

Milí jubilanti, keďže redakcia nemá zatiaľ informácie, kto z vás oslávil alebo oslávi svoje okrúhliny, aj tak vám všetkým jubilantom a oslávencom patrí tento veršík.

*Prijmite náš vinš skromný, na deň vášho sviatku,
Želáme vám zo srdca šťastie v každom riadku.
Nech slnko šťastia svieti, nech vám láska srdce hreje,
Nech máte všetko, po čom srdce túži, nech vám nikdy smutno nie je.
Nech vás ľudia majú radi, rodina i kamarádi.
To všetko vám prajeme váš sviatok krásny.*

V septembri 2014 oslávi pekné životné jubileum 70 rokov pán Jozef VANGOR zo Skalického poradenského centra. Pevné zdravie, lásku a pohodu v kruhu najbližších mu prajú členovia PRC Skalica a pripája sa aj redakcia TG.

===//===

Zaujímavosti zo sveta sluchovo postihnutých a pre sluchovo postihnutých

Kochleárne implantáty a príbehy ľudí, ktorým unikátna operácia pomohla

Občas mám okolo seba taký hluk, že by som si najradšej dala na uši slúchadlá ako závozník Otík z filmu Vesničko má středisková. Ale potom si poviem, buď rada, že počuješ tie nádherné zvuky!

Ročne sa u nás narodí okolo 57- až 60-tisíc novorodencov. Ťažkú poruchu sluchu diagnostikujú asi u 60 z nich vďaka skríningu sluchu. Pre nich aj pre ľudí, ktorí prišli o sluch pri úraze či po chorobe, je veľkou pomocou kochleárna implantácia – unikátna metóda, ktorá prvýkrát v histórii medicíny dokáže nahradiť zmyslový orgán, ktorý stratil svoju funkciu. „**Prvá sa u nás uskutočnila v roku 1994. Bol to prelomový rok v starostlivosti o ťažké poškodenie sluchu a hluchotu.** Dovedty totiž neexistovalo riešenie na zlepšenie sluchu,“ vysvetľuje profesor MUDr. Milan Profant, prednosta Kliniky otorinolaryngológie a chirurgie hlavy a krku Lekárskej fakulty Univerzity Komenského a Univerzitnej nemocnice Bratislava. Odvtedy má za sebou stovky implantácií a metodiku pomáhal zavádzať v mnohých okolitých krajinách. „Môj najmladší pacient mal 14 mesiacov, najstarší asi 75 rokov. So všetkými sme v neustálom kontakte aj preto, že **implantát treba pravidelne nastavovať. Ale nie je to len vzťah lekár – pacient.** Skôr akási príslušnosť ku komunite. Funguje to na ľudskej báze,“ teší sa profesor. Jeho pacienti sa s nami podelili o pocity, **aký je návrat do krajiny zvukov?**

Katarína Kluková a jej syn Jakub

Všetko je do pohody

Odpovedal mi Jakub na otázku, ako sa mu žije s jeho pomocníkom. Narodil sa totiž takmer nepočujúci, čo vďaka novorodeneckému skríningu sluchu lekári zistili už mesiac po narodení. „Najskôr to bol šok a stres, ako sa máme k tomuto zisteniu postaviť. Hlavne kvôli Jakubkovi a jeho vývoju. No hneď sme začali hľadať možnosti, ako mu pomôcť,“ spomína Jakubkova mama Katka. „Prvé načúvacie aparáty dostal ako trojmesačný. Keď mal rok, vybavili sme mu ďalšie výkonné digitálne načúvacie aparáty s mikroportmi. Aj tu bol mierny posun v rozvoji reči a komunikácii, no po čase sa slovná zásoba prestala rozvíjať,“ vysvetľuje pani Katka, ktorá s ním začala navštevovať Slovenské centrum kochleárnej implantácie. Začínali sme od začiatku. Po schválení

na operáciu a uvoľnení peňazí zo zdravotnej poisťovne mohol Jakub ako 1,5-ročný dostať implantát.

„Nastavenie vonkajšieho rečového procesora po operácii zvládol dobre. Jeho mozog dokázal okamžite rozpoznať veľa zvukov, ktoré sa však musel naučiť priradiť a rozlišovať ich. **Najťažšie však bolo zistenie, že slová, ktoré vedel pred operáciou, úplne vymizli. Musel sa reč učiť od začiatku.**“ Vďaka logopedickým programom sa jeho rečové schopnosti rozvíjali a ako 2,5-ročný začal navštevovať špeciálnu materskú školu pre deti s poruchami sluchu a reči. Keď mal 4 roky, integrovali ho v bežnej materskej škole. Dnes je Jakub tretiak na klasickej základke. Absolvuje všetky hodiny vrátane angličtiny, hudobnej či telesnej. **Zvláda bežné diktáty, aj jednoduchšie diktované texty v angličtine a je veľmi aktívny.** Z atletických pretekov má aj zopár medailí. „Okrem toho chodím na krúžok angličtiny a informatiky. **Rád čítam, bicyklujem, lyžujem a korčuľujem. Zvládam aj telefonovanie,**“ teší sa aktívny školák, ktorý sa so svojím prístrojom zžil absolútne v pohode. „**Jediné, čo mi trochu prekáža, je, že s ním nemôžem plávať. Inak je všetko do pohody.**“

Slovenské centrum kochleárnej implantácie

Prof. MUDr. Milan Profant, CSc.,

Pre koho je kochleárna implantácia určená?

Zjednodušene povedané pre nepočujúce deti vo veku do 5 – 6 (2 – 5) rokov, ktoré sa tak narodili, aj pre starších, ktorí už majú reč zafixovanú, no po úraze či chorobe o sluch prišli. Horná veková hranica u nich stanovená nie je. No dĺžka hluchoty by nemala byť dlhšia ako polovica veku ich života.

Prečo je u detí stanovený optimálny vek?

Zistilo sa, že čím mladší pacient sa operuje, tým lepšie výsledky má. Od narodenia do 5 rokov je mozog schopný rozvíjať reč a sluch. Potom sa kanály uzatvárajú a vývoj je komplikovanejší. Preto musí každý novorodenec povinne absolvovať skrining sluchu. Následnou diagnostikou musíme dokázať, že dieťa naozaj nepočuje. Lebo niektoré dobre reagujú na sluchové aparáty a implantáciu nepotrebujú.

Aká je úspešnosť?

Vysoká. Máme okolo 350 operovaných detí a z nich len 5 – 6 neúčinných, ktorým implantát nepomáha. Má to svoje dôvody, ktoré sa však dopredu povedať nedajú. Implantát len otvorí kanál, no veľmi záleží na užívateľovi, ako s tým už ďalej naloží.

Takže ak necvičím, nevidím pokrok?

Presne. Deti, ktoré sa ako nepočujúce narodili, po implantácii absolvujú veľa hodín logopedickej starostlivosti. Dôležitým logopédom je matka, ktorá s ním musí cvičiť. U tých, ktorí sluch stratili, je to jednoduchšie. Čím kratšie sú hluchí, tým rýchlejšie nadviažu na skúsenosti. Zvuky sú síce iné, ako si pamätali, no postupne im splynú s tými novými. Jeden z najväčších úspechov je, že človek môže telefonovať či rozoznávať melódie.

Nie je po rokoch nutné implantát preoperovať za novší?

Sme 20 rokov po prvej implantácii a ešte sme nikoho neoperovali preto, že je na trhu lepšia novinka. Stane sa, že implantát zlyhá, je to predsa len technologický prvok, ale nie je to veľké číslo. Tie, samozrejme, meníme. Inak by mal vydržať na celý život. Častejšie sa mení skôr vonkajšia časť, ktorú tvorí mikrofón, zdroj energie a procesor.

Kochleárny implantát

Je elektronické zariadenie, ktoré elektrickou stimuláciou zakončení sluchového nervu v slimákoví vnútorného ucha umožňuje sluchové vnemy nepočujúcim. Vnútna časť je voperovaná do spánkovej

kosti, do vnútorného ucha. Vonkajšiu tvorí rečový procesor a mikrofón s vysielacou cievkou. Elektrické impulzy sú vysielané k elektródam, aby stimulovali sluchové nervové vlákna. Mozog rozoznáva signály ako sluchové vnemy.

Pred operáciou

Pri prvom vyšetrení sa na základe anamnézy a základných vyšetrení hodnotí: • príčina poruchy sluchu a jeho stupeň, • dĺžka trvania hluchoty, • miesto poškodenia sluchového orgánu, • vývoj reči a spôsob komunikácie, • s odstupom niekoľkých mesiacov sa u detí sleduje vývoj sluchu a reči.

Pri druhej hospitalizácii sa dopĺňa: • psychologické vyšetrenie, • CT a MRI vyšetrenie vnútorného ucha, • u starších detí a dospelých sa zisťuje funkcia sluchového nervu.

Po operácii

Rehabilitácia je zameraná na: • rozvíjanie najzákladnejších schopností – vnímanie a rozlišovanie zvukov až po porozumenie reči, • 4 – 5 týždňov po operácii sa pripája a nastavuje rečový procesor a nasleduje rehabilitácia. (*autorka článku Monika Chybová zdroj internet*)

===//===

Fajčenie škodí sluchu.

Počuli ste správne. Tvrdia to britskí vedci a opierajú sa o testy 165 tisíc ľudí. Ich rozsiahla štúdia tak potvrdila niekoľko skorších výskumov. Okrem toho však dokázala, že cigaretový dym škodí v rovnako aj pasívnym fajčiarom. Britskí vedci možno zistili dôvod prečo fajčiari nepočujú varovanie lekárov, že fajčenie škodí zdraviu. Hluchotou môže byť podľa nich postihnutý každý tretí fajčiar starší ako 40 rokov.

Začína sa to neschopnosťou počuť vysoké tóny, riziko úplnej straty sluchu stúpa priamo úmerou s každou vyfajčenou cigaretou. Sluchový aparát je veľmi jemný. Sú to toxické látky, ktoré tabakový dym obsahuje, ale má tiež vplyv na cievy, ku ktorým poškodeniu skutočne stačí malá dávka dymu, čo potvrdzuje aj odborník na odvykanie od fajčenia.

Sluch nie je jediný ľudský zmysel, ktorý fajčenie preukázateľne poškodzuje - fajčenie ničí chuťové bunky, zhoršuje čuch a – čo sa vôbec nevie - môže viesť i ku strate zraku. Je to najčastejšia príčina oslepnutia v dospelosti. (**zdroj internet**)

===//===

Viete, že:

- už starí Rimania si sťažovali na hluk vo Večnom meste?
- hluk škodí aj očiam?
- sám Ľudovít XIV. vystúpil proti rastúcemu hluku v Paríži?

- v XVI. storočí bolo zakázané v jednej európskej krajine biť ženy po desiatej hodine večer, len aby sa nezvyšovala hlučnosť ulíc?
- najvýkonnejší sluch majú niektorí osemnásťroční? Sú schopní zachytiť šepot v uzavretej miestnosti na vzdialenosť dvadsať až štyridsať metrov?
- jeden motocyklista s poškodeným výfukom dokáže cestou cez mesto zobudiť 40 tisíc ľudí?

===//===

Sociálna rehabilitácia sluchovo postihnutých

Pojem sociálna rehabilitácia vyjadruje integráciu sluchovo postihnutých do života majoritnej spoločnosti. Vyžaduje nielen dostatočné finančné zabezpečenie, ale aj materiálne a organizačné zabezpečenie. Základným článkom sociálnej rehabilitácie sluchovo postihnutých je rozvíjanie komunikačných, dorozumievacích schopností, spoločenské a pracovné uplatnenie, zvyšovanie informovanosti a vzdelanosti, schopnosť podieľať sa na vytváraní kultúrnych a iných spoločenských hodnôt. Sociálna rehabilitácia je i o vzťahoch medzi majoritnou spoločnosťou a sluchovo postihnutými a naopak. Zvládnutie psychologických problémov pre sluchové postihnutie. Poznávanie svojej sluchovej poruchy, určenie či je sluchová porucha vrodená alebo získaná pred rozvinutím reči, či získaná po ukončení vývoja reči, či je sluchová porucha v kombinácii s iným zdravotným postihnutím ako telesnou, zmyslovou poruchou alebo príznakom staroby a choroby. Určením stupňa sluchovej poruchy ako ľahká, ťažká nedoslýchavosť, praktická hluchota. A v akom období sa sluchová porucha vyskytla (v detstve, v dospievaní, v produktívnom veku či v starobe).

Treba si uvedomiť, že sociálna rehabilitácia sa odlišuje od iných foriem sociálnych rehabilitácií ako sú pracovné či liečebné rehabilitácie. Sociálna rehabilitácia sa člení na niektoré špecifické odborné časti (samostatné kurzy odozverania, artikulácie, posunkovej reči a pod.). Nie sú povinné, konajú sa na základe dobrovoľnosti a záujmu samotného sluchovo postihnutého jedinca. Sociálna rehabilitácia sa uskutočňuje v spolupráci odborníkov z logopédie, ORL a audiologie, psychologie. Z oblasti pedagogickej, sociálnej, právnej, prípadne iných. Sociálna rehabilitácia využíva rozvíjanie dorozumievacích schopností a to z odozverania z pier, z reedukácie sluchu a reči, rozvíjania slovnej zásoby, prijímať reakcie a primerane reagovať na podnety z okolia. Pôsobí na podmienky v rodinnom prostredí a citovom zázemí, partnerských vzťahov k sluchovo postihnutým a naopak. Na prispôbovanie sa novým podmienkam a medziľudským vzťahom.

Občianske združenia sluchovo postihnutých majú bohaté dlhoročné odborné skúsenosti organizovaním takýchto sociálnych rehabilitácií. Patríli medzi obľúbené aktivity sluchovo postihnutých. V časoch poskytovania grantov Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny sa na týchto sociálnych rehabilitáciách zúčastnilo každoročne niekoľko tisíc sluchovo postihnutých z celého Slovenska. Neskôr, z roka na rok, sa pre nedostatok finančných prostriedkov zúčastnilo menej a menej sluchovo postihnutých a v posledných rokoch úplne zanikli. Na škodu všetkých sluchovo postihnutých.

Predstava sociálnej rehabilitácie v zmysle zákona o sociálnych službách nespĺňa potreby sluchovo postihnutých a „certifikovaný“ pracovník sociálnej rehabilitácie nemôže obsiahnuť túto problematiku sám bez odbornej pomoci funkcionárov OZ a spolupráci odborníkov z už spomínaných oblastí! Smutné je to, že legislatívu schvaľujú ľudia, ktorí sú na míle vzdialení od reality a potrieb obyčajných ľudí a zbytočne komplikujú a stresujú občanov neraz nezmyselnými zákonmi a presunmi kompetencií.

Navrátiť sa nám opäť obľúbené a veľmi potrebné sociálne rehabilitácie? To je otázka všetkých sluchovo postihnutých ku kompetentným (bk).

===//===

Milí sluchovo postihnutí, ak vás náš TG zaujal a máte záujem ho dostávať, môžete si ho objednať v Poradensko-rehabilitačnom centre sluchovo postihnutých, Novosadská 4, 917 00 Trnava, na mobile č. 0917 648 731. Môžeme vám ho poslať aj emailovou poštou, ak zašlete svoju emailovú adresu do redakcie TG alebo PRCSP.

Číslo TG september 2014 spracovala Katarína Brázdovičová